

MÜHENDİSLİĞE SAHİP ÇIKALIM

Türkiye gibi gelişmekte olan bir ülke, mühendislerini ve bilim adamlarını küstürerek, onların yaratıcı güçlerini körelterek bir yere varabilir mi? Mühendisleri kamudan dışlanmış bir ülke atılım yapabilir mi? Mühendislik hizmetleri konusunda dış güçlere bel bağlamış bir ülkenin bağımsızlığından söz edilebilir mi? Bu ve bu gibi sorulara verilecek tek bir cevap vardır: HAYIR!

Cumhuriyetimizin kuruluş yıllarındaki yatırım coşkusunu gözönüne aldığımızda son yıllarda yaşadıklarımızdan tam tersi bir anlayış görüyoruz. Emperyalist güçlerin oyuncağı durumuna düşmüş, köhnemiş bir imparatorluktan, ezilen ülkelere örnek bir ülke durumuna gelinmesi, özünde mühendisliğe ve bilime inançla mümkün olmuştur. Kurtuluştan sonra hayata geçirilen bu siyasi ve ideolojik tavır alış, 1950'li yıllardan sonra ülkemizde hüküm süren iktidarların hakim kılmaya çalıştığı uygulamalarla taban tabana zıt bir nitelik göstermektedir.

Özellikle Demirel-Evren-Özal çizgisi, mühendisliğin kamudan uzaklaştırılmasının kışkırtıcısı olmuştur. Bu çizgi, TCK, DSİ, TEK, TCDD gibi, Türk mühendisliğinin her zaman övünçle yücelteceği kamu kurumlarını zayıflatmak için elinden geleni yapmış, gerek düşük ücret politikalarıyla gerekse kamu kurumlarının özünü dinamitleyen partizanlıklarıyla mühendisliği ülke gündeminden safdışı etmeye çalışmıştır. Bu çizgi, toplumun her kesiminde olduğu gibi, mühendislik uygulamalarında da mesleki ahlaki ayaklar altına almış, köşe dönücülük, rüşvet, kaçakçılık ve spekülasyonu teşvik etmiştir.

Borsayı mühendisliğe, kaçakçılığa, barajlara, demiryollarına, fabrikalara vb. tercih edenlerle Mustafa Kemal'in bize miras bıraktığı cumhuriyetimizi çağdaş ülkeler düzeyine götüremeyeceğimiz açıktır. Cumhuriyetin ilk yıllarının devletçiliği ve halkçılığı, yeni dünya düzeni ve küreselleşme şampiyonlarının bu nedenle boy hedefidir.

Aynı yeni dünya düzeni ve küreselleşme şampiyonları, doğal ve tarihi değerlerimizi de tahrip etmek için ellerinden geleni yapmaktadır. Düşük ücret, mesleğe saygısızlık, partizanlık gibi nedenlerle kamudaki mühendislik hizmetleri zaafa uğratılınca, çoğunlukla dış baskılarla gündeme gelen projeler, kolaylıkla uygulama alanı bulabilmiştir.

Çıkar çevrelerinin baskıları, Karadeniz'de güzelim kıyılarımızın yok olmasına neden olmaktadır. Dış kredilerin çekiciliğine kapılanlar, deniz taşımacılığını ve demiryollarını, çevreye daha uyumlu bir karayolunu çözüm olarak sunmaktadır. Partizanlık ve para hırsı, Fırtına Vadisine saldırıyor. Güzelim vadilerimizin ortasına mıcır ocakları yapılıyor.

Aynı anlayış, ne idüğü belirsiz Eurogold şirketinin siyanürlü altın işgaline karşı Bergama köylülerinin on yıla yaklaşan direnişini yok saymaktadır. Oysa Bergama bölgesinde termal kaynaklar vardır, turizm canlıdır, dünyanın en kısa elyaflı pamuğu burada yetişmektedir, Bölgede binlerce zeytin ağacı, fıstıkçama, arı kovanı vardır. Hem de Danıştay'ın bu bölgenin "sağlıklı yaşam hakkının risk altında olduğuna" ilişkin kararına karşın.

Söz konusu Danıştay kararı mühendislik etiği açısından da önemli mesajlar içermektedir. Danıştay 6. Dairesinin Eurogold'u mahkum eden, ancak iktidarların uygulamaktan ısrarla kaçındığı 14 Mayıs 1997 günlü kararı başta kamuda çalışanlar olmak üzere tüm meslektaşlarımız için önemli mesajlar taşımaktadır:

".... İnsanın yaşama hakkını ve devletin de çevre sağlığını koruma, çevre kirlenmesini önleme, herkesin hayatını beden ve ruh sağlığı içerisinde sürdürmesini sağlama ödevlerini dikkate aldığımızda, ... risk faktörleri ile çalışan ve bu riskin gerçekleşmesi halinde doğrudan veya çevresinin bozulması ile dolaylı olarak insan yaşamını etkileyeceği kesin olan siyanür liçi yöntemi ile altın madeni işletilmesine izin verilmesi yolundaki dava konusu işlemde kamu yararına uygunluk bulunmamaktadır. Anayasanın 17. maddesinde yer alan yaşama hakkına, 56. maddesinde yer alan sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşam hakkına ters projedir".

Danıştay yargıçları ülkeyi yönetenlere önemli dersler vermektedir. Anlayana...

MUZAFFER TUNÇAĞ
Genel Başkan